

USELF

Програма фінансування
альтернативної енергетики в Україні

Інвестування у відновлювану енергетику – крок у майбутнє!

European Bank
for Reconstruction and Development

Вступ	2
Інформація про USELF	3
Організація	4
Проектний цикл	5
Відповідність	7
Приклади проектів	8
Подання заявки	14
Технічна допомога	15
Група з реалізації	16

Технічна допомога
фінансується:

Група з реалізації:

FICHTNER

DEWEY & LeBOEUF

Чи Вам відомо, що Україна імпортує значну частину енергоносіїв, щоб забезпечити свої потреби в первинній енергії, тоді як її власні генеруючі потужності дедалі більше зношуються та інтенсивно забруднюють довкілля?

Сьогодні перед Україною гостро стоять питання підвищення енергетичної безпеки та зниження впливу енергетичної галузі на довкілля. Відновлювані джерела енергії можуть зіграти ключову роль у вирішенні цих питань.

Хоча відновлювані джерела енергії в Україні мають великий потенціал, він поки що майже не використовується. Головна причина такого низького рівня активності полягає в тому, що законодавчі й регулятивні рамки наразі є недостатньо досконалими для забезпечення реалізації великої кількості потенційно здійсненних проектів у цій сфері.

Для заохочення підприємців до участі у впровадженні проектів сталого енергетичного розвитку, Європейський Банк Реконструкції та Розвитку (ЄБРР) розпочав здійснення Програми фінансування альтернативної енергетики в Україні (USELF). З метою підтримки проектів, що є складними не тільки з точки зору фінансування, але й реалізації, USELF не лише забезпечує кредитування на індивідуальних умовах, але й надає допомогу технічних консультантів для підприємців та місцевих органів влади.

Програма USELF є частиною ініціативи ЄБРР у сфері сталої енергетики (SEI), спрямованої на розв'язання проблем зміни клімату та підвищення енергетичної ефективності. Від початку SEI у 2006 році ЄБРР активно надає допомогу багатьом країнам, розташованим на просторі від Центральної Європи до Середньої Азії, для забезпечення сталості енергопостачання електроенергії та фінансування ефективного використання енергії з метою скорочення її споживання й імпорту, зниження забруднення довкілля та пом'якшення наслідків зміни клімату.

До теперішнього часу ЄБРР інвестував 4,7 мільярдів євро в рамках SEI шляхом впровадження 269 проектів загальною вартістю 23,5 мільярди євро у 27 країнах. Загальне зниження викидів парникових газів унаслідок впровадження цих проектів оцінюється на 27 мільйонів тонн за рік.

Запрошуємо Вас докладніше ознайомитися з USELF за допомогою цієї брошури. Ви також можете відвідати наш офіційний Інтернет-сайт за адресою www.uself.com.ua. З будь-якими запитаннями стосовно Програми, будь ласка, звертайтеся до членів групи USELF: ми будемо раді Вам допомогти.

Програма фінансування альтернативної енергетики в Україні (USELF) є інвестиційною програмою в обсязі до 50 млн. євро, що здійснюється Європейським Банком Реконструкції та Розвитку (ЄБРР) для сприяння реалізації проектів з використання відновлюваних джерел енергії в Україні. Крім того, на підтримку даної Програми Фонд Чистих Технологій (Clean Technology Fund), що входить до складу Фондів Інвестування у Клімат (Climate Investment Funds), надає додаткове фінансування в обсязі 20 млн. євро.

У рамках Програми надається боргове фінансування, а також підтримка в розробці проектів, що задовольняють комерційним, технічним і екологічним критеріям відповідності.

Структура USELF забезпечує пряме фінансування малих і середніх проектів безпосередньо від ЄБРР за спрощеним та пришвидшеним процесом схвалення, що знижує операційні витрати.

Цільові проекти включають усі форми виробництва електроенергії, що використовують відновлювані джерела енергії, включаючи енергію води, вітру, біомаси, біогазу та сонця. Біомаса і склади для виробництва біогазу мають надходити з відновлюваних джерел та/або з органічних відходів. Виробництво та розподіл рідких видів біопалива Програмою не охоплюються.

Компаніям, що звертаються за кредитом у рамках USELF, надається унікальна можливість отримати фінансування ЄБРР та технічну допомогу від провідних міжнародних і місцевих експертів.

Ваші переваги

- Кредити від 1 до 15 мільйонів євро
- Знижені операційні витрати
- Довгострокове фінансування з обмеженим правом регресу
- Безоплатна технічна допомога

Аналіз інвестиційних проектів

Інвестиційні проекти оцінюються ЄБРР на підставі інформації, наданої компаніями-позичальниками, що включатиме техніко-економічне обґрунтування і бізнес-план. Технічні консультанти проводять аналіз проекту та подають до ЄБРР звіт про оцінку технічних, екологічних і фінансових показників перспективних проектів, а також надають юридичну підтримку компаніям.

Наступні кроки

Зверніться до групи USELF із Вашою проектною пропозицією. Члени нашої групи проведуть швидку оцінку відповідності проекту загальним критеріям Програми, а тоді забезпечить Вам супровід у процесі подання заявки.

Для забезпечення якнайшвидшого процесу схвалення, а відтак і зниження операційних витрат, структура USELF передбачає фінансування проектів з використання відновлюваних джерел енергії безпосередньо від ЄБРР.

Цей підхід підтримується спрощеною організацією Програми, за якою Група з реалізації USELF здійснює ретельне вивчення технічних і екологічних аспектів, а також про-водить інформативні тренінги для розробників, інвесторів, банків та інших учасників.

На підставі результатів проведених досліджень ЄБРР приймає рішення про виділення кредиту. Впродовж усього часу позичальники тісно співпрацюють із Групою з реалізації USELF, а також і з відповідальним представником ЄБРР.

Фінансування призначається для інвестиційних проектів, що сприяють використанню відновлюваних джерел енергії (див. розділ «Відповідність» для отримання докладнішої інформації про проекти та технології, що відповідають критеріям Програми). Група технічних і фінансових експертів надає заявникам допомогу в оцінці їхніх проектів та в підготовці заявки на отримання кредиту.

Зацікавлені компанії мають заповнити опитувальник, що додається, який можна також знайти на сайті Програми, а тоді надіслати його електронною поштою (info@usef.com.ua) або подати його безпосередньо до Групи з реалізації. Група проведе попередній технічний аналіз компанії і запропонованого нею проекту на основі наданих заявником документів. Якщо відповідність проекту встановленим критеріям буде підтверджено, то ЄБРР підписує з позичальником Угоду про наміри. Подальша оцінка охоплюватиме комплексну перевірку технічних і екологічних аспектів проекту.

Комплексна перевірка технічних і екологічних аспектів включає наступні дії, але не обмежується ними:

- остаточна перевірка відповідності встановленим критеріям
- технічний аналіз ресурсів проекту, оцінка проектно-кошторисної документації, вибір обладнання, вивчення будівельних і контрактних домовленостей, та інші аспекти технічної концепції
- комерційний аналіз для оцінки запропонованих контрактних домовленостей, включаючи отримання ліцензій і дозволів, домовленості з питань землекористування, приєднання до мережі, збуту продукції, експлуатації та технічного обслуговування тощо
- оцінка зменшення викидів парникових газів
- розробка графіку впровадження проекту
- оцінка дотримання позичальником національних стандартів щодо захисту довкілля, охорони здоров'я та техніки безпеки
- фінансовий аналіз і аналіз ризиків.

Група з реалізації допоможе організаторам скласти фінансову заявку в ЄБРР, хоча кожний перспективний позичальник сам нестиме повну відповідальність за підготовку своєї пропозиції для отримання фінансування від ЄБРР та встановлення зв'язку з усіх питань стосовно проекту.

Зрештою, на основі досліджень, проведених у рамках комплексної технічної й екологічної перевірки, а також своїх власних розрахунків, ЄБРР прийме остаточне рішення про умови виділення кредиту.

Критерії відповідності для компаній:

Відповідні компанії повинні:

- перебування у приватній власності, бути зареєстрованими і працювати в Україні;
- функціонування у відповідності з національним законодавством щодо питань захисту довкілля, охорони здоров'я та техніки безпеки
- компанія повинна не займатися діяльністю, внесеною до переліку заборонених видів діяльності для фінансування від ЄБРР (тютюн, алкоголь тощо);
- наявність документально підтвердженої фінансової та кредитної історії, що включає фінансову звітність у відповідності з місцевими стандартами бухгалтерської звітності. Нові енергетичні проекти оцінюватимуться на основі ретельного вивчення технічних і ринкових умов та задовільних фінансових прогнозів;
- позитивна репутація та практика корпоративного управління, що включає задовільні результати за процедурою Банку з ретельного вивчення порядності у ділових відносинах
- наявність бажання запровадити Міжнародні Стандарти Фінансової Звітності (МСФЗ) до своєї системи звітності (якщо їх ще не запроваджено) впродовж розумних часових рамок після підписання кредитних угод (до двох років)
- надійна управлінська й організаційна структура
- надійна фінансова структура (включаючи достатні активи під забезпечення запропонованої позики)
- відповідність вимогам Банку щодо закупівель і захисту довкілля.

Критерії відповідності для проектів:

- заміщення електроенергії, що виробляється з використанням традиційних джерел енергії
- забезпечення істотне зниження викидів парникових газів
- використання технологій, що вже себе зарекомендували, а також фінансова життєздатність

Приклади проектів :

- Реалізовані за іншими Програмами ЄБРР у сфері сталої енергетики
- Зразкові проекти для USELF

Біомаса

Проект із біомаси для компанії-виробника рослинної олії (гіпотетичний)

Технічна концепція:

Компанія, що виробляє соняшникову та інші види рослинної олії, використовує позоставле лушпиння в якості палива для котлів, працюючих на лушпинні, які замінили старі газові котли. Застосовується процес комбінованого виробництва тепла й електроенергії (ТЕЦ). Вироблене тепло використовується для внутрішніх потреб виробничого процесу.

Встановлена потужність при наявній кількості лушпиння близько 10 т/час:

- електрична: 3 МВт
- тепла: 16 МВт

Річний виробіток енергії (нетто):

- електричної: близько 17 500 МВт/г
- теплової: близько 105 000 МВт/г

Орієнтовний обсяг інвестицій: 9 млн. євро

Структура фінансування:

- ЄБРР: 4,5 млн. євро
- Фонд Чистих Технологій: 1,8 млн. євро
- власний капітал розробника: 2,7 млн. євро

Очікувана рентабельність проекту: 15% - 20% ВВП (при «Зеленому тарифі»; без урахування вартості виробленого тепла)

Важливі фактори для розробки проекту:

- власні джерела біомаси або довгостроковий контракт на її постачання
- постачальник обладнання, що добре себе зарекомендував

Проект із використання біогазу
на великій тваринницькій фермі (гіпотетичний)

Технічна концепція:

Велика тваринницька або свиноферма на кілька десятків тисяч голів худоби використовує гній тваринного походження разом із рослинними та скотобійними відходами в якості сировини для виробництва біогазу. Ферментер об'ємом близько 7.000 м працює при температурі 37°C. На устаткуванні ТЕЦ виробляється електрична й теплова енергія. Тепло використовується на фермі для потреб тваринництва, опалення адміністративних приміщень і нагрівання води та в цей спосіб заміщає дизпаливо. Побічні продукти анаеробного бродіння використовуються як добриво.

Встановлена потужність:

- електрична: 1 МВт
- теплова: 1,4 МВт

Річний виробіток енергії (нетто):

- електричної: близько 7 500 МВт/г
- теплової: близько 4 200 МВт/г

Орієнтовний обсяг інвестицій: 3,2 млн. євро

Структура фінансування:

- ЄБРР: 1,6 млн. євро
- Фонд Чистих Технологій: 0,65 млн. євро
- власний капітал розробника: 0,95 млн. євро

Очікувана рентабельність проекту: 15% - 20% ВВП
(при «Зеленому тарифі»; без урахування вартості виробленого тепла)

Важливі фактори для розробки проекту:

- власні джерела біомаси або рослинних відходів
- постачальник обладнання, що добре себе зарекомендував

Мала ГЕС «Діканц»
(реалізована в рамках WEBSSEDF)

Місцезнаходження: біля Прізрена в Косові

Технічна концепція:

Реконструкція існуючої ГЕС із двома радіально-осьовими турбінами та розширення потужностей станції за допомогою додаткової турбіни. Роботи охопили тірольську водозабірну споруду (дебіт: 3,9 м/с), обвідний канал (довжина: 810 м) та підсилений скловолокном пластиковий напірний трубопровід довжиною 350 м і діаметром 1.300 мм.

Встановлена потужність:

- реконструйована станція: 1,1 МВт
- нове устаткування для розширення: 2,7 МВт

Річний виробіток енергії:

- реконструйована станція: 2 660 МВт/г
- нове устаткування для розширення: 10 400 МВт/г

Обсяг інвестицій:

- у реконструкцію: 0,35 млн. євро
- у нове устаткування: 2,2 млн. євро

Очікувана рентабельність проекту: 12% - 14% ВВП

Важливі фактори для розробки проекту:

- надійна топографічна зйомка
- ретельні геологічні й геотехнічні дослідження
- аналіз гідрологічних даних

Вітроенергетика

Вітроенергетичний центр (гіпотетичний)

Встановлена потужність: (4 турбіни по 2,5 МВт)	10 МВт
Річний виробіток електроенергії:	27 000 МВт/г 3 080 годин роботи з повним навантаженням
Орієнтовний обсяг інвестицій:	16 млн. євро
Структура фінансування:	
■ ЄБРР:	8,0 млн. євро
■ Фонд Чистих Технологій:	3,2 млн. євро
■ власний капітал розробника:	4,8 млн. євро

Очікувана рентабельність проекту: 12% - 15% ВВП (при «Зеленому тарифі»)

Важливі фактори для розробки проекту:

- точні дані анеометрії (> 1 року) та вітровий кадастр
- властивий вибір вітрової турбіни (виробник; вітрові характеристики)
- належне проектування фундаменту
- близькість до існуючої мережі

Сонячна енергія

Типова батарея сонячної фотоелектростанції
(гіпотетична)

Встановлена потужність:	2 - 5 МВт
Площа, необхідна для фотоелектростанції:	5 - 12 га (полікристалічні фотоелектричні модулі) 8 - 20 га (тонко-плівкові фотоелектричні модулі)
Виробіток електроенергії:	900 - 1200 кВт/г
Орієнтовний обсяг інвестицій:	6 - 15 млн. євро
Структура фінансування:	
■ ЄБРР:	3 - 7,5 млн. євро
■ Фонд Чистих Технологій:	1,2 - 3 млн. євро
■ власний капітал розробника:	1,8 - 4,5 млн. євро

Очікувана рентабельність проекту: 10% - 17% ВВП

Важливі фактори для розробки проекту:

- рівень сонячного випромінювання
- вибір економічно вигідних фотоелектричних модулів
- близькість до існуючої електромережі

Для того, щоби подати заявку на фінансування, Ваша компанія та проект повинні задовольняти критеріям відповідності USELF.

Якщо до подання заявки на фінансування в рамках USELF у Вас виникли будь-які питання, Ви завжди можете відвідати розділ «Запитання, що часто ставляться» на нашому сайті або звернутися за телефоном Довідкової лінії USELF, де Ви отримаєте вичерпні відповіді.

Кількість проектів, яким буде надано технічну допомогу та фінансування, є обмеженою, тому радимо не зволікати з поданням заявки.

Практичні кроки

1. Скачайте та заповніть **опитувальник, що додається до технічної заявки**, розміщений на нашому Інтернет-сайті.
2. Експерти USELF проведуть **попередній технічний аналіз**, щоб попередньо ви-значити відповідність проекту критеріям, установленим для фінансування в ра-мках USELF, на основі поданої Вами документації.
3. Якщо компанія та проект задовольняють критеріям відповідності, то ЄБРР під-пише з позичальником Угоду про наміри. Після цього групаUSELF приступить **до комплексної технічної перевірки проекту** з метою підготовки Повідомлен-ня про аналіз проекту (ПАП).
4. У частині підготовки проекту буде проведено **попередню і комплексну еколо-гічну перевірку**, щоб упевнитися у відповідності компанії та проекту націона-льним вимогам і застосовним вимогам Європейського Союзу щодо захисту довкілля, охорони здоров'я та забезпечення безпеки. В разівиявлення будь-яких недоліків і за умови погодження з ЄБРР, експерти USELF нададуть позичальникам допомогу в розробці Плану екологічних і соціальних заходів (ПЕСЗ) для усунення недоліків проекту.
5. На підставі результатів технічної й екологічної комплексної перевірки ЄБРР прийме **рішення про надання кредиту**.
6. Хоча відповідальність за впровадження проекту несе позичальник, група USELF здійснюватиме **моніторинг виконання проекту** та повідомлятиме про це ЄБРР.

Для полегшення та прискорення інвестицій у проекти з використання відновлюваних джерел енергії USELF надаватиме технічну допомогу й консультації компаніям, що подадуть заявки. Ця підтримка фінансується за рахунок гранту Глобального Екологічного Фонду (Global Environment Facility), причому для проектів, що відповідають установленим критеріям, вона надається безоплатно. Головними цілями технічної допомоги є:

- підтримка організаторів у впровадженні проекту;
- перевірка кожного заявленого проекту на відповідність установленим критері-ям;
- оцінка проекту, необхідна ЄБРР для прийняття рішення про виділення кредиту.

Підтримка організаторів у впровадженні проекту включає:

- **Отримання дозволу й ліцензування проекту:** Група з реалізації підтримува-тиме цей процес шляхом надання допомоги розробникам у розумінні дозвільного й ліцензійного процесу в Україні, консультування щодо інформації, яку необхідно надавати при поданні різноманітних заявок, та надання допомоги при підготовці цієї інформації таким чином, щоб вона відповідала належним стандартам.
- **Техніко-економічне обґрунтування:** Хоча припускається, що розробники са-мостійно готують адекватні техніко-економічні обґрунтування, вони можуть скористатися консультативною підтримкою в цілях підвищення точності аналізу та визначення додаткових питань, що вимагають розв'язання. Група з реалізації надасть консультації розробникам щодо підвищення рівня техніко-економічних обґрунтувань. Це охоплює обсяг і якість інформації, що вимагається банками та іншими причетними сторонами, а також характер і обсяг незалежного технічного аналізу, що вимагатиметься в процесі комплексної перевірки.
- **Комерційні переговори:** Група з реалізації надасть консультативну допомогу при підготовці до обговорень, включаючи зворотний зв'язок за запропонованими комерційними угодами та, у властивих випадках, надання зразкових угод як основи для обговорення.
- **Юридична підтримка при підготовці кредитної документації.**
- **Управління проектами.**

Група USELF

Програма USELF здійснюється німецькою консалтинговою компанією «Fichtner» у співпраці з компанією «Imerpower Consulting» та юридичною фірмою «Dewey & LeBoeuf». Група міжнародних і місцевих експертів забезпечує безоплатну підтримку у технічній і фінансовій оцінці проектів, що відповідають установленим критеріям, а та-кож у підготовці Вашої заявкової документації.

Як звернутися до групи USELF

З усіх питань за USELF, звертайтеся, будь ласка, на нашу лінію підтримки: електронною поштою, в режимі он-лайн або за телефоном. Наша група зробить усе можливе, щоб надати Вам необхідну допомогу впродовж якнайкоротшого часу.

Ukraine Sustainable Energy Lending Facility**Программа финансирования альтернативной энергетики в Украине****Програма фінансування альтернативної енергетики в Україні**

Бізнес-центр «Horizon Tower»

4й поверх, офіс «Б»

вул. Шовковична 42-44

01601, м. Київ, Україна

Довідкова лінія: +38 095 8998 443

Електронна пошта: info@uself.com.ua

Інтернет-сайт: www.uself.com.ua

**Програма фінансування
альтернативної енергетики в Україні**

Бізнес-центр «Horizon Tower»
4й поверх, офіс «Б»
вул. Шовковична 42-44
01601, м. Київ, Україна

Довідкова лінія: +38 095 8998 443
Електронна пошта: info@uself.com.ua
Інтернет-сайт: www.uself.com.ua

